Supplerende samlenotat - Rådsmøde (udenrigsanliggender – handel) den 16. marts 2012

8. Status for ACTA-aftalen

KOM (2011) 0380

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 13.-14. december 2010.

1. Resumé

Den endelige anti-piratkopieringsaftale (ACTA) blev offentliggjort den 6. december 2010. Rådet godkendte på rådsmødet (landbrug- og fiskeri) den 15.-16. december 2011, at traktaten nu kunne undertegnes af EU's medlemslande. EU's undertegnelse gennemførtes i Tokyo den 26. januar 2012. Da ikke alle medlemslande havde nået at få de tekniske formaliteter på plads til undertegnelsen, udestår underskrift fra fem EU-medlemslande (Cypern, Estland, Nederlandene, Slovakiet, Tyskland). Det forventes, at de lande, der endnu ikke har undertegnet aftalen, under eventuelt vil give en status, samt at Kommissionen vil orientere om sin beslutning om at forelægge aftalen for EU-Domstolen samt om Europa-Parlamentets behandling.

2. Baggrund

Indledende drøftelser om en anti-piratkopieringsaftale (ACTA) blev påbegyndt i 2007 blandt en gruppe interesserede parter, herunder USA, EU, Schweiz og Japan. Rådet bemyndigede i april 2008 EU til at deltage i forhandlingerne, og første forhandlingsrunde fandt sted i juni 2008 med deltagelse af en bredere gruppe af lande (Australien, Canada, EU, Japan, Marokko, Mexico, New Zealand, Schweiz, Singapore, Sydkorea og USA). Kommissionen koordinerede forhandlingerne med medlemsstaterne i 5 arbejdsgrupper i Rådet og har jævnligt været i kontakt med Europa-Parlamentet.

Målet med ACTA-forhandlingerne var at skabe en international ramme, der forbedrer håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR). Det var ikke sigtet at skabe nye rettighedstyper, men at skabe bedre internationale standarder for, hvordan man kan gribe ind over for omfattende overtrædelser af IPR, ikke mindst i nye industrilande. Udgangspunktet for EU's forhandlingslinje var ønsket om udbredelse af EU-reglerne. ACTA-traktaten er således forhandlet inden for rammerne af de gældende EU-regler og dansk ret. ACTA vil derfor ikke medføre ændringer i den danske lovgivning.

EU-landenes konkurrenceevne er afhængig af beskyttelsen af IPR, da en stor del af de økonomiske aktiviteter bygger på IPR, herunder produkter af høj kvalitet og brands (varemærker og geografiske indikationer), innovative industrier (patenter og design) eller kreativt indhold (ophavsret). Piratkopieringen kan true lysten til at investere i innovation og udvikling af IPR og påvirker dermed de europæiske virksomheders konkurrencedygtighed, indtjeningsmuligheder og muligheder for jobskabelse.

IPR overtrædelser har dog ikke kun økonomiske konsekvenser, men også alvorlige sociale konsekvenser. Der er sket en stigning i farlige forfalskede varer (lægemidler, fødevarer, drikkevarer, kosmetik, legetøj og bildele), som har indflydelse på forbrugerbeskyttelse og folkesundhed. Hertil kommer, at nem digital reproduktion og den voksende betydning af internettet som et

middel til distribution rejser nye udfordringer. Organiseret kriminalitet står i stigende grad bag piratkopieringen, hvor potentialet for betydelige illegale udbytter har vist sig stort.

ACTA sigter således på bekæmpelse af omfattende kriminelle aktiviteter, men ikke på at begrænse civile frihedsrettigheder eller forbrugerrettigheder.

Den endelige aftale blev offentliggjort den 6. december 2010. Rådet godkendte på rådsmødet (landbrug- og fiskeri) den 15.-16. december 2011, at traktaten nu kunne undertegnes af EU's medlemslande. EU's undertegnelse gennemførtes i Tokyo den 26. januar 2012. Da ikke alle medlemslande havde nået at få de tekniske formaliteter på plads til undertegnelsen, udestår underskrift fra fem EU-medlemslande (Cypern, Estland, Nederlandene, Slovakiet, Tyskland). Disse lande ventes at undertegne aftalen i den kommende tid.

Kommissionen har den 22. februar 2012 besluttet at forelægge ACTA for EU-Domstolen for at få afklaret, om ACTA er i overensstemmelse med EU's grundlæggende rettigheder, så som ytringsfrihed, ret til informations- og databeskyttelse og ejendomsret, når det gælder intellektuel ejendomsret.

Aftalen træder først i kraft for EU, når Europa-Parlamentet har givet sit samtykke, alle 27 EU-medlemslande, herunder Danmark, har ratificeret aftalen, og Rådet har vedtaget en endelig beslutning om at tiltrædelsesbetingelserne nu er opfyldt.

3. Formål og indhold

ACTA adresserer, hvordan rettighedshavere kan beskytte rettigheder, når de er i kraft. Målet opnås gennem de tre hovedbestanddele af ACTA: Internationalt samarbejde, retshåndhævelsespraksis og skabelsen af en juridisk ramme.

Forhandlingerne har taget afsæt i eksisterende internationale forpligtelser såsom TRIPS-aftalen om minimumsbestemmelser for beskyttelsen af immaterielle rettigheder samt gældende EU regler. ACTA går imidlertid videre end de eksisterende internationale bestemmelser og skaber dermed en ny international standard for IPR-håndhævelse.

Som det fremgår af det samlenotat, som blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. marts 2010, var det målet med ACTA-forhandlingerne at skabe en international ramme, der forbedrer håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder. Dette gælder blandt andet civil og strafferetlig håndhævelse, digital håndhævelse og grænsekontrol. På disse områder er ACTA-traktaten mere vidtgående end eksisterende internationale bestemmelser.

Blandt de tiltag, som er mere vidtgående end de eksisterende regler indenfor WTO, kan f.eks. nævnes forpligtelsen til at foretage strafferetlig håndhævelse af myndighedernes egen drift, og at det er første gang, der fastsættes internationale standarder for håndhævelse overfor digitale IPR-krænkelser.

ACTA-traktaten indeholder endvidere bestemmelser om internationalt samarbejde til bekæmpelse af piratkopiering. Derudover følger det af ACTA-traktaten, at der skal tages hensyn til miljøet ved destruktion af piratkopier.

Formålet med eventueltpunktet på rådsmødet den 16. marts 2012 er, at Rådet får en status om forventningerne til afslutning af undertegnelsesprocessen. Det forventes, at de lande, som endnu ikke har undertegnet aftalen, vil give en status, ligesom Kommissionen vil informere om beslutningen om at forelægge aftalen for EU-domstolen samt om behandlingen af aftalen i Europa-Parlamentet

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er løbede blevet holdt underrettet om forhandlingerne., herunder ved tre plenardebatter med deltagelse af handelskommissær Karel de Gucht.

Den 10. marts vedtog Europa-Parlamentet en resolution om åbenhed i forhandlingsprocessen (RSP/2010/2572). Den 24. november 2010 vedtog Europa-Parlamentet endvidere en resolution, hvori Parlamentet blandt andet kaldte ACTA-traktaten et skridt i den rigtige retning for at sikre håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder (P7_TA(2010)0432).

Efter EU's undertegnelse af ACTA i Tokyo den 26. januar 2012 har der været rejst kritik i Europa-Parlamentet af ACTA-traktaten, både mht. forhandlingernes forløb og resultat.

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 218 godkende aftalen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

ACTA-aftalen vil ikke medføre ændringer i den danske lovgivning.

7. Konsekvenser

Aftalen forventes at få en positiv virkning for den store del af dansk erhvervsliv, hvis indtægter er afhængige af beskyttelse af deres intellektuelle ejendomsrettigheder.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere de statsfinansielle konsekvenser endeligt, idet omfanget af artikel 28 i ACTA vedrørende håndhævelsesfagkundskab, oplysning og intern samordning skal undersøges nærmere

Der forventes ikke andre konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Forhandlingerne om ACTA-aftalen er afsluttede. Det forventes, at de lande, som endnu ikke har undertegnet aftalen, vil give en status, ligesom Kommissionen vil informere om beslutningen om at forelægge aftalen for EU-Domstolen samt om behandlingen af aftalen i Europa-Parlamentet.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark har arbejdet for en traktat med et højt niveau af håndhævelse af immaterielle rettigheder. Udgangspunktet for den dansk holdning under forhandlingerne var udbredelse af EU-acquis på de områder, hvor et sådant eksisterer, til ACTA-partnerne. Herudover er det taget udgangspunkt i gældende danske retsregler, der må anses for at være strengere end gennemsnittet inden for og uden for EU.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 10. december 2010. Handels- og investeringsministeren var i åbent samråd om sagen i Folketingets Europaudvalg den 10. februar 2012.